

पञ्चपल्लवकुसुमाक्षतपूरितेषु कनककलशेषु । सज्जीकृतेषु दर्पणादिषु
मङ्गल्यवस्तुषु । धृतं पठत्सु वेदोपचारपरेषु वन्दिमुख्येषु विप्रेषु । गी
यमानमङ्गलगीतप्रधाने युवतीजने । सितसिद्धार्थलाजागोरोचनाग्रथित
कुसुमशङ्खादिविचित्रे पुरःसज्जीकृते ऽक्षतपात्रे । उपठौकिते नीराजना
५ दिविधौ । निनदत्सु मङ्गलतूर्येषु । उलूको ऽभिषेकार्थं यावत् पवाद्या
लङ्कृतदेविकामध्याधिष्ठितसिंहासनमुपविशति । तावत् कुतो ऽपि
क्रूरकोङ्कारसंसूचितनिजप्रवेशो वायसस्तं समाजं समायातः । सो ऽचि
न्तयत् । अहो किमेष सकलपक्षिसमागमो महोत्सवः । अथ ते पक्षि
णस्तं दृष्ट्वा मिथः प्रोचुः । अहो पक्षिणां मध्ये चतुरो ऽयं वायसः
१० श्रूयते । उक्तं च ।

नराणां नापितो धूर्तः पक्षिणां चैव वायसः ।

दंष्ट्रिणां च शृगालस्तु श्वेतभिन्नुस्तपस्विनां ॥ ७३ ॥

तदस्यापि वचनं सङ्ग्राह्यं । उक्तं च ।

बद्धधा बद्धभिः सार्धं चिन्तिताः सुनिर्द्वेषिताः ।

१५ न कथञ्चिद्विलीयन्ते विद्वद्भिश्चिन्तितानयाः ॥ ७४ ॥

अथ वायसः समभ्येत्य तानाह । भो किं महाजनसमागमो ऽयं पर
ममहोत्सवश्च । पक्षिण ऊचुः । भो नास्ति कश्चिद्विद्वद्भानां राजा ।
तदस्यैवोलूकस्य सकलविद्वद्भिराज्याभिषेकः समस्तपक्षिभिर्निर्द्वेषित आ
स्ते । तत् त्वमपि स्वमतं देहि । प्रस्तावे समागतो ऽसि । अथासौ
२० काको विद्वस्य प्रोवाच । अहो न युक्तमेतत् । यन्मयूरहंसकोकिलच
क्रवाकशुककारण्डवहारीतकसारसादिषु पक्षिप्रधानेषु विद्यमेनेषु तस्य
दिवान्धस्य करालवक्त्रस्याभिषेकः क्रियते । तन्नैतन्मम मतं । यतः ।

वक्रनासं सुजिह्मानं क्रूरमप्रियदर्शनं ।

अक्रुद्धस्येदं वक्त्रं भवेत् क्रुद्धस्य कीदृशं ॥ ७५ ॥

२५ स्वभावरौद्रमत्युग्रं क्रूरमप्रियवादिनं ।